

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1882.

Kolozsvár, vasárnap, január 22

Tizenkettődik évfolyam.

Előfizetési felhívás

„KELET” tizenkettődik évfolyamának első, január–márciusi évfolyamára.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	18 frt.
Fél évre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 „ 50 kr.

A „Kelet” szerkesztősége.

BUDAPEST, 1882. január 20.

(Sr.) A költségvetési vita hosszabbra nyúlik, mint a hogy gondoltuk és ennek oka egyszerűen az, mert az ellenzék csak elvéve állt elő egy-egy jelentékezőbb szónokot, a többi csak ágyútöltelék; azért, mert főleg a mérsékelt ellenzék nagy fejtű soha sem tudnak beszélni addig, míg Tisza nem beszél, mert kizárólagos hivatásuknak tartják az ellenírányozott személyes támadást és hiába áll elő gr. Szapáry és mondja egészen loyálisan, hogy solidaritást vállal mindenben a miniszterelnökkel, a mérsékelt ellenzék minden szónoka csakis Tisza ellen intézi a támadást és bátran merem állítani, hogy azok a nagy szavak, melyeket a mérsékelt „öntudatos program”, s „tervszerű takarékoság” és más ilyen cím alatt hangoztatnak; azon perczen hallgatnának el, melyben Tisza visszavonná; úgy, hogy azt a pártot és kormányt, melyet most a reform-munkára képtelenné, korrumpálnak szeretnének az ország előtt kiadni, mindenestől változtatlanul, minden követelés és előleges feltétel nélkül lenne kész a mérsékelt ellenzék a nagy része elfogadni, illetőleg azhoz csatlakozni, mielőtt nem lenne Tiszával szemben. Es nem gondolja az olvasó, hogy ezt is (kettő-kivételével) Tisza iránti gyűlöletből teszik; mert Apponyi és Szilágyi kebelében ez is hatalmasan dolgozik ugyan; de a többi csak azon álszeméremből követi őket, ádáz munkájukban, hogy ha már egyszer Bezebnak festé le Tiszát, szégyenlik zászlaja alá állani. A mérsékelt ellenzék részéről történő felszólalást ez a személyes élelemmi és minthogy Tisza — előre kijelentve, hogy azért szól, hogy tárgyat adjon — már kétszer szólalt fel, a költségvetési tárgyalás közben ellehet az olvasó készíltve arra, hogy mire e sorok napvilágot látnak, a mérsékelt ellen-

A KELET TÁRCZÁJA.

FARSANG.

Azaz a czéllal indultam haza, hogy írjak önöknek össze egy csomó új hirt a farsangról. Tudok ám sokat. Mikor a lapok kinyomtatják, hogy a „buzgó”, a „lelkismeretes” rendezőség mindent meg tesz, hogy ez s ez a tánczvigalom a farsang legdíszesebb mulatsága legyen — hát önök nem is gondolják, hogy milyen igazak a jelzők.

Az bámulatos! Az a buzgóság a lelkiismeretesség csodálatra méltó. Az a fiatal jogász, a ki a kelmek minéműségéről csak annyit tudott, hogy a mit visel magán, hát az posztó s az ingje váson — ha bárendező lesz egy hét alatt beletanul ezer nyelvtörő névbe, melyet a női baják betakarására (s helyenként megmutogatására) kitalált szövetnek adott az a gyáros, ki azokat a longe portékákat készíti. Tiszában van, hogy az a bájos szöke kék gazo köntösben lesz öltözve szeszis derékka s a la Pompadour ékítéssel, hogy az a barna ezüst szállal átszőtt Boulevardban, brüsszeli igaz csipkével stb. Ismer minden szabónét (még az öregjét is) s minden szabónénát a műhelyében megrendelt köntöst. Eltudja mondani, hogy kik készűlnek bába, kik mutatnának be, kik farsangolnak utoljára, s kik minő kilátásokkal.

Egy hadvezér erejét, egy házasság közvetítőt, egy testszigorató szabász ismeretkört, egy gőzmozdony fáradhatatlanságát — egyesíti magában minden. Tiszteletet a bárendezőket. El sem hiszitek, mennyi verejtékezt, szepegést, gondot élt át addig, míg a várya-vártt nagy napon meggyújthatók lesznek a

zék nagy fejtű már megindították a háborút. A mi fentebbi tételeknek fényes bizonyítéka lesz és egyszersmint megfogja győzni az országot arról, hogy csakugyan személyes politikával van, ez oldalról dolgunk. Tehát az argumentumok nem valamely tárgyilagosságból vannak merítve és így minden számcsoportosítás csak arra való, hogy ezt a személyes támadást megerősítse. Ezért fektetik a súlyt arra, hogy az ország romlását csakis 1875-től számítsák; azonban úgy, hogy abban Széllnek és azoknak se legyen részük, kik 1878-ig a kormánypárthoz tartoztak. Természetesen ez egy kissé nehéz dolog és csak egy kis feledékenység kell hozzá, hogy maga az illető szónok (mint Horánszkyval megtörtént) elítélje mind azon törvényeket, melyeket maga is megszavazott, de másfelől, ebből a czélzathoz, a számcsoportosításokra nézve végtelen nehézségek keletkeznek, mert az 1875 előtti adósságból később keletkezett terhek; valamint az 1875—8 között történt reduktiók a kulturalis kiadásokban, nem róhatók fel Tiszának bűnül, a nélkül, hogy másokat is érzékenyen ne sujtson; az 1878 óta történeteket pedig csak gr. Szapáry rovására lehetne elítélni és ezt sem akarják. Epen azért nincs ereje a mérsékelt ellenzék politikájának és argumentumainak, mert ilyen személyes indokok által vezérelteti magát, és azért nem lesz soha hitele az ország előtt sem.

A szélbal személyeskedik is, „elvit is” hangoztatja; de ereje abban áll, hogy személyeskedése is általános; az az: soha, senkit ki nem vesz a vád alól, előtte minden kormány minden (nagy és kis) tagja hazaárulásban szenved minden kormánypárti ember, a husos fázékhoz tart, abból akar magának „konczot”. Természetes tehát, hogy ha valaki ebből a „nemes” felfogásból indul ki, akkor nagyon könnyű a posztója. Csak-hogy az ilyen emberekkel és párttal szemben az ország jut furcsa helyzetbe, mert ha elhiszi neki mindazt a vádat, melylyel 1867-óta a kormányokat és kormánypártiakat következetesen elhalmozta; akkor kétségbe kell esnie sorsa felett és teljesen el kell vesztie bizalmát, mert ha jelesei, ki Deáktól—Tiszáig élén voltak és pedig élére sok évtized keserves megpróbáltatásai után jutottak, következetesen és tervszerűen vesztére dolgoznak, a német kedvéért és önzésből, akkor ugyan milyen reményeket fűzzön azokhoz a szélbali nagy hazafiakhoz, kik

gázlángok abban a teremben s belenghet rajta az első fehér bemenőbe bujtatott anygalka kövér mamájának s megkeseredett szívű édes tatájának a kíséretében.

Es vegyéktek hozzá, hogy készűl vagy tiz bál Kolozsvárt. Es számsítatok egyre-másra csak tiz buzgó rendezőt egy-egy bálhoz. Es gondoljátok meg, hogy e száz ember, míg a loveszt nagy mohón lenyeli tánczolásra stimolt kisasszonyok tekint maga körül mindent, ha sétál, minden szembejövőt csak annyiban tart embernek, a mennyiben tudja róla, hogy bába készűl, vagy nem készűl, ha alszik, boldogan szorongatja a párna csetekéjét, ott vélvén magát azon a sima parketten; a szekérszöregében is a zenekar hangját, a csirke csipegetését is egy labacsakján meglepett kisasszonyka sikolyát hallja; és ellen-ségnek (bája ellenségeinek) tekint mindent a nagy természetben, a miről nem tudja biztosan, hogy segítségére lesz! Gondoljátok meg! Es tiszteletek a bárendezőket.

Engem a jó sors ma összehozott egy néhányval a buzgóbájból. Tele, egészen tele volt a fejem a ruhák nevével, a készűlődek nevével, a kilátásokról, az akadályokról való tudnivalókkal — s indultam haza, hogy no most kiöntöm tudásom összeségét a birre vágyakozóknak s csapok kegyetlen reklamokat, jótékony és nem jótékony egyesítetek bálainak, buzdiván a labozókat, serkentvén a tüprengőket, dicsérvén a készűlődeket. Hangulatom volt hozzá, s igazán kejelegtem előre, hogy micsooda kellemetes irni való lesz mindez.

Ime az asztal mellett ülök, irni kezdek — s oda a hangulatom. Összeromlott az uton!

Micsoda kihaltság már ez ebben az utcában! Micsoda némaság és pusztulás! Mi járt itt? Ellenség elől van-e bezárva minden kapu? pestis közeleg-e, hogy egy hangot sem hallani?

csak egy-egy fraziz, vagy tüntetés segédelmével lettek nagy emberek és más megpróbáltatást, ki nem állottak, mint egy-egy párbajt, baj nélkül és egy csomó banquettet, haszon nélkül? Ezt kellene a szélbali szónokoknak megfontolnoki, mielőtt vádaskodásaikban tovább menének.

Egyébiránt, mint előre mondtuk, a költségvetési vita most is olyan, mint régebben. Beszélnek mindenről és különös buzgalmat fejtenek ki, az ország bajainak túlzásában, hogy a nemzetet minél nyomortulabbnak, minél szegényebbnek hirdessék; talán azért, hogy ezáltal kifelé a hitet, befelé a meggyőződést és bizalmat, könnyebben felkeltik, hogy ez a nemzet érdemes és erős az önállásra. Ez is furcsa számítás!

Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter Budapestre visszaérkezett. A külügyminisztérium helyiségeiben folyt több órai miniszteri tanácskozások után, ő Felsőge elnöke alatt közös miniszteri értekezlet tartatott, melyen Kálnoky, Bylandt-Rheidt és Szláv József közös miniszterek, Taaffe, gr. Dunajevszki s gr. Weltershaim osztrák miniszterek, továbbá Szapáry Gyula gr. magyar pénzügyminiszter vettek részt. A hozott határozatok egyáltalán nem alterálják az előbbi tanácskozásokban megállapított s már közötti intézkedések terjedelmét, melyek a Krivosziában és Hercegovinában a rend helyreállítását célozzák. Az összműveletek egész költsége mintegy tíz millióra van tervezve. — Ebből körülbelül 8 milliónyi rendkívüli hitel megszavazása fog igényeltetni. A delegációk összehívásának napját végleg tegnap sem lehetett megállapítani, minthogy ez a költségvetési vita befejeztől függ. A vita pedig most nagyobb mérvet öltött, mint vártak. Jan. 28-ka van még mindig kilátásba véve, de meglehet, hogy két-három nappal előbb is összehívhatók a delegációk. Szapáry gróf hosszabb ideig értekezett Rothschild báróval.

Országgyűlés.

jan. 20-án.

Napirenden van a költségvetési vita.

Hermann Ottó; ott kezd, a hol mások végeztek, hogy t. i. nem fogadja el a költségvetést, hanem csatlakozik az Eötvös által beadott határozati javaslatához.

Fejtögté, hogy mily nagy a teher az ország népén, de a mivel a kormány nem törődik, mert ott a fináncz politika princípiuma ez: „munszaj” az, hogy „pénz kell.” Czáfolja azokat,

Az est némaság beszédes. Gyászról szól. Az utca-lámpa fénye, mintha búsbabban nézne be a csendességbe, s az az egy pár kutya, a melyik unalmából meg-megmordul, az udvarokon inkább vonit, semmint ugat. A csallagok az égről, mintha ábrándos szorongással néznének le s a jég és a hó úgy sikong, úgy sir a lábam alatt, mintha érző szíve volna. Olyan versbe szedni való szorongó csend, hogy az embernek belecsikordul a lelke: miért nem poeta? Egy kötetet írna róla Benedek Áladár.

Itt, hol pár nappal még előbb oly vidám, életteljes volt minden, itt, hol a kapuk aljából édes visongás, szemérmes leányzavir erősebb ostromot nehezen álló nyögdecselés, jámbor sutogás, vidám kacagás, olykor egy erősebb, harciasabb kitéjezés vagy egy-egy toppanó dumé kongása hallzott ki az estbe — itt kihalt minden.

Itt, hol mikor e télen először hullott le az égből a hófehér anygalkák sergo (prózában szólva, mikor először havazott) istenkísértés volt járkálni, mert úgy reptek a högomolyagok, mint a bomba, s olyanokat lepecent egyenymely egészséges hajadonnak az ábrázata tőle, akár egy ostar csattant volna; itt, hol daczára a téli időnek, minden kis kapuban virág nyílt, minden kis kapuban kettő, három...; itt, hol e virágok idogen ember közeledtére úgy rebbentek szét egymástól, mint a szél bolondos erejétől széthányt két szegfűszál. — itt némaság és csend mindenfelé.

Az idő megy. Meg nem állítja forgandó kerekét semmi rimánkodás, semmi emberi óhaj. A tavasz után eljön a tél is s a nap felkel fenséges útján s lenyugszik viszont. De lehet, nyughatik, lehet regg és ráborulhat fátylával e csunya földre az est, senkinek semmi gyönyörűsége nincs benne.

a kik a tanrendszert védelmezik. Nálunk például a gazdasági intézetben gazdasági tudósokat képeznek és nem gyakorlati gazdákat. — Kikel azon közgazgatás ellen, a melyet Grünwald Béla óhaj. Szólok ellene van a kinevezésnek, mert az igen erős fegyver volna a kormány kezében. A zászló körülben, melyet Grünwald lobogtat, szépen ki van bontva, de nincs talaj, a hova be lehet szurni. (Derűtlenség).

Dobrászky Péter visszautasítja a Hermann insinuatióját, s kimutatja, hogy a mélyetemen az általa előadott tantárgyaknak anynyi hallgatója van, a mennyi bizonyosságot tesz arról, hogy azoknak a tantárgyaknak előadása ott szükségesszerű. Egyebekben a személyeskedésre nem reflektál, mert érzi, hogy Herman Ottó mellett, a ki a politikai bűnök jogosultságát hirdeti, ő csak egy szegény tanár. — (Helyeslés jöbbről.)

Ivánka Imre: Hermann Ottó képviselő ur egyenesen hozzám intézte az apostrofát és én itt nem egyedül személyes kérdésben, de a budgethez is hozzá szólhatnék. De csak arra szorítkozom, a miket Hermann képviselő ur mondott. Minden jeles tulajdonságai mellett az igen t. képviselő ur csakis azon tulajdonságokkal bír, mint minden más halandó, hogy szeméi előtt vannak és nem láthatja, mi történik mögötte.

Eötvös képviselő ur beszéde közben, a ki mellesleg genialis feltalálója a három alternatívának, azt mondottam, hogy az egyik alternatíva a forradalomra vezet. Ezen mondomra a t. képviselő ur hála mögött rám mutatva történt azon gesta, a melyet én visszaasítottam, és tettem hozzá: „a ki előbb kezd.”

Most is azt mondom, hogy ha arra fog a dolog kerülni, igen is, úgy áll, hogy a ki előbb kezd. Tökéletes igaza van Hermann képviselő urnak, hogy mi ketten ez esetben egy pártot nem leszünk. Én azért, a mit teszek, beálllok egész testemmel és lelkeimmel, és életemet feláldozni is kész vagyok. Nem fogok Félégháza módjára a faluvégén banketirozni, és a szegény népet neki usztani a város házában, és mikor a kravall kezdődik, elszaladni. (Derűtlenség.)

Bámulatos, hogy 1848-ban azon 16 férfin kívül, kik egy beszéltek, mint kegyed, egyik sem lett mártírja az országnak, de azon férfiak, a kik mint én, hazajöttök Csehszágából s más országokból katonáknak, azok ott vannak az aradi mártírok közt (zaj a szélső balon). . az igazságot nem tessék hallani. . . a kik egytől egyig azon önk által folyton perhorreskált sárgafekete hadsereg tisztjei voltak.

Ott van Bathányi Lajos gr., ki abban a schwarzgelb hadseregben kapitány volt, és kiáldozatkép itt maradt, pedig nem az történt, a mit ő tanácsolt, hanem épen ellenkezője. Én kijelentem, hogy az ön teóriái és fenyegetései

Az ürdög vágyakozik így az est után. . . Költsézet meg van ölle. Elmentek a bakák.

Hányszor elmulattam, hazafelé tartva, itt az utcán.

A Szamosról hozott vízzel ballagott a pántlikás hajó hajadon. Letette, lassan lépegett, olykor erre-arra tekintgetve. Hang szökött: „Zsuzsi te! . . . Ezer hang közül is kiismerte volna. „Na! . . . sugta vissza nyájában. Aztán kézen fogóztak, himbálták egymásnak a karját s meg-megállva nagy stációkkal üdögtek végig a fal mellett.

Nem is akarták észrevenni, hogy minden kapu előtt, a hol végig vezetett az utjok, egy-egy csendes pár kerekedett össze édes sutogásra, tréfás szóra, kacagásra s egyéb ilyesféle bolondságra, a melyen minden halandó tesz, ha szíve kivirult a bimbójából — ki ügyesebben, ki ügyetlenebbül.

Az utca zsongott, olykor csengett a kaczagásuktól, beszédüktől — oda mindez. A kapuk bezárva. A Szamosról való vízhozás nem szükséges este — ráérnek reggel is — némaság a kapuk mellett — elmentek a bakák. . .

Messze Boszniába kősa golyó élé, élő veszedelembé, idegen világba! A szívük, ha nem furja át az ön, hát feled magától, vagy utána bomlik valami kemény karikába font hajó, nagy talpu, széles száju bosnyák Torkának, Marinkának. . . Verje meg a Jézus az egész átkos okkupációsális kérdést — mondaná mindegyik uthon maradt, pártjától elszakított galambka, ha tudná ezt a jó ellenzéki frazist.

Im, míg haza értem, ez az élő búbanat, ez a beszédes némaság vette el kedeyemet attól, hogy önöknek a készűlő balókról összefirkáljak egy csomó hirt. Pedig készűlök ám rá jó régen s felette komoly prédikációval akartam kezdeni. El akartam mondani, hogy a mi társadal-

Hirdetési díjak.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 3 kr. Egyedül minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 36. Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10) Bud. a pesten: Haasenstein, és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések közv. irodája Budapest Szervitátor 3. sz.

Eljuttatási csillások

garmond sora után 25 krajczár fizetendő.

engem sem itt, sem soha megrettenteni nem fognak.

Es hogy mennyire komolyak állításai az igazság terén, itt illusztrálom: azt mondotta előbb, hogy a kormány üldözi azokat, a kik valamely alkalmazásban vannak, s az ellenpárthoz tartoznak. Amde méltóztatott a muzeumban kitűnő helyet elfoglalni. (Tetszés jöbbről.) Zaklatta-e valaki? — Azt mondotta, hogy e párt a családi életet bolygatja meg. Ki gátolja meg a t. képviselő urat, hogy családát alapítson? (Nagy derűtlenség.) Ilyen igazságosság állításai, s azért azokra többet nem is felelek. (Élénk helyeslés jöbbről.)

Herman Ottó. Azt kérde a képviselő ur, miért nem házasodom meg? (Halljuk! Halljuk!) Hát azért, mert ez a kormány, ez a rendszer még nem nyújtott elég alapot arra, hogy arra biztosan lehetett volna családát alapítani! (Ugy van! — a szélső balon).

Jókai Mór szólalt fel ezután, kinek vagy figyelemmel hallgatott beszédjét küzelebből fogjuk közölni.

Ezután Mezey Ernő, Bánhidy Béla és Csánády Sándor szólaltak fel.

KÜLFÖLD.

Ő felségének a királynak, az olasz lapok által hirtel vizionlatogatása Humbert olasz királynál, úgy látszik, hogy korai volt, mert Romában hivatalos oldalról megezőfólják, hogy ez iránt bizalmas tárgyalások történtek volna s hozzáteszik, hogy az olasz kormány élénken sajnálja, hogy olasz lapok terjesztették e híreket. E dementi alakjában van valami, a mi arra mutat, hogy közbe jött olyan körülmény, a mi legalább egyelőre elhalasztotta királyunk látogatását. Hogy ez mily fajta körülmény legyen azt használna lenne kutatni, minthogy a jelenlegi pillanat teljesen nem alkalmas arra, hogy az uralkodók találkozásai által mindennemű internacionális kérdések praedjudikáltassanak.

A szorb skupstina összéült Belgrádban, az ünnepélyes meggyűlés csak Vasárnap lesz a főjedelem által.

Ami válaszal, melyet a Porta az egyiptomi kérdésben tett óvási jegyzékére Róma, Bécs és Szt.-Pétervárról nyert, teljesen meg van elégedve. Nemetszország válasza még nem érkezett meg, de remélik, hogy Bismark sem fog más értelemben válaszolni, mint a többi kabinetek.

A két legközelebből érdekelt kabinetek Párisban és Londonban, azonban időt vesznek maguknak a válasza. Úgy látszik, arra törekednek, hogy egy azonos nyilatkozattal kijelentsék, hogy a nyugati hatalmak nem csöszözzék a statusquo megváltoztatását, vagy pedig a török fenhatóság megértését, de nem is fogják

munkból kezd kiveszni a kedélyesség. Az emberek régebben sokkal egyszerűbbek, kevesebb ceremóniát tartók s vigababok voltak. Fostoni akartam, hogy milyen más volt csak ez előtt 50 esztendővel is a mulatság, a hangulat. A burger bálók mily boldogan vigak voltak, s milyen más elem látogatta, mint ma; s a nobel bálókba — hova egy egész ezüst huszas volt az antré, — egy kartou rubában bel pazar jó kedvvel lehetett végig lejteni az egész farsangot. Elbeszéltem volna, mint álltak fel szép sorjában, a lendlere, kézen fogóva a párok, a mint intett a rendező, s azzal az első pár hogyan zundult neki, futva vagy tiz lépést s azzal forogva végig a szálán, akár a sebes orsó egész addig, hol a párok végződtek. Majd mikép indult a második pár, megtevéen ugyanezt az utat s aztán a harmadik s a negyedik. Mulattunk volna azon, hogy a burger bába mint vitte fel a májstramné után az inas az eljűni való pánkóval telt kosarat, mint tette a széke alá az óvatos asszonyosság és vigyázta odaig, míg megéhezett a familia, mikor is egy pohár fenséges limonádé kíséretében a bekebelezés esett meg.

Ittén rátertem volna az okokra, melyek a mai bálók sikere elé gátat vetnek. A tulfinomodott izlésre, a sok ceremóniára, a luxusra, pénztelemségre stb. Végül kifejtettem volna, hogy a jelenleg készűlő vigalmak egyike sem lesz valami felettébb fénylűző. Ismerem a készűlő rubákat. Tudom, hogy milyen nemes egyszerűséggel lesz felezírázva ez s ez kisasszony, azzal asszonyosság. . .

Mindennek vége. Oda a hangulatom. Majd megírom máskor.

Hiában!

Elmentek a bakák!

Szűnyog.

tűzni, hogy bennlakó elemek vagy pedig Törökország a statusquo és Francia-Angolország szerződési jogain változtassanak.

A porta hivatalosan megczáfolja ama jelentést, mely szerint a keresztény alattvalókat is hadi szolgálatra akarná kényszeríteni, s kijelenti, hogy csupán a keresztény lakosságnak censusát rendelte el.

A fogyasztási adók.

(Folytatás.)

III. A bor- és husfogyasztási adó.

Zárt városokra vonatkozó szabályok.

Zárt városokban a bor- és husadó kincstári kezelés alatt áll. Ezen városokban az adó alá eső tárgyakat csak az arra rendelt pontokon szabad beszállítani. Az adótárgyakat a fogyasztási adóvonalon felállított hivatalnál élőszóval vagy írásban mind mennyiségőkre mind neműkre be kell jelenteni. A hivatal ezen bejelentés alapján kiveti és a bárcza átadásával mellett beszedi az árszábnak megfelelő adót.*

Ha az adótárgyak a zárt városban csupán kereszttel szállítottak és ez a fogyasztási adóhivatal vagy az adóvonalon felállított pénzügyőrnek be is jelentetik, az adó befizetésének csak azon esetben nincs helye, ha ezen tárgyak elmozdítására azon hivatalig, melynél kivendők, hivatalból kíséret rendeltek, vagy ha az illető adótárgy addig, míg az átszállítás meg nem történik, a hivatal által zár vagy felügyelet alá vétetik.

A bor- és husfogyasztási adó biztosítása és beszedése nyílt helyeken.

A bor- és husadó biztosítása és beszedése nyílt helyeken többféle módon történhetik. A pénzügyi hatóság első sorban a bor- és husafogyasztási adó megváltása iránt a községekkel, vagy csupán a husfogyasztási adó iránt a husarészelő foglalkozó egyénekkel teszi érintkezésbe magát, hogy ezekkel meghatározott részletekben fizethető adó-átalány kikötése mellett szerződésre lépjen. Ha ezen egység a hivatalosan kipunthattó fogyasztásnak megfelelő atalány beszedése iránt (vagyis a megváltás) nem jó leírta, a bérbeadást kell megkísérteni. A kincstár vagy magukkal az adókötelezett községekkel, vagy egyes vállalkozókkal, vagy az összes bor- és husafogyasztási adóra vagy külön mindegyikre nézve, köthet haszonbéri szerződést. Ha a haszonbéri szerződés létrejött, a haszonbérli mindazon jogokat és kötelezettségeket átvesszi, melyek a kincstár az adófizetők irányában megilletik. A haszonbérli s a pénzügyi hatóság közötti viszonyzat a szerződés feltételei szabályozzák.

Ha az adónak bérbeadása sem sikerül, vagy mert egyáltalában nem találkozik biztosítékok nyújtó vállalkozó, vagy mivel a legmagasabb beáránlat nem éri el azon adóösszeget, mely a hivatalosan kinyomozott adóköteles fogyasztásnak megfelel, a pénzügyigazgatóság az 1875. XXVIII. t. cz. által nyert felhatalmazás alapján tekintettel a kiderített adóköteles fogyasztásra s az arra befolyást gyakorló összes viszonyokra, megállapíthatja és az illető községgel tudathatja azon adóátalányt, melyet a község bor- és husadó vagy ezek egyike fejében az év folyamán beszedni, s az állampénztába beszolgáltatni köteles.

(Folyt. köv.)

A dél-szláv lázadás.

Az „Egyetértés” nek távirják e hó 19-éről Cettinjből: Nagy meglepetést keltett ma reggel Cettinnyében Nikita fejedelemnek Danilovgrádba való elutazása. Nikita elutazása szűköshez hasonlít. A lakosság magatartása az utolsó napokban roppant fenyegetővé vált. A fejedelem nem annyira félelemből, mint inkább azért távozott el, hogy a dilemma elől kitérjen. Alattvalói osztrák ellenségek, ő pedig nyíltan nem mer Ausztria ellen fellépni. Szűkösével mutatja, hogy nem bír többé alattvalóival, nem tarthatja őket vissza attól, hogy ne segítsék krivosciai testvéreiket. Cettinnyében Thümelnek, Ausztria-Magyarország képviselőjének élete is fenyegetve volt. Őt is elvitte magával Nikita Danilovgrádba.

Bécsből, jan. 20-áról sürgönyzik P. N.-nak A katonaiskészlődések a délvidéki hadjáratra nagy mértékben folynak, s mint preventív rendszabályok nagyon is jelentékenyek. A délen állomásozó ezredok tartalékosainak behívására az előmunkálatok már megtörténtek.

A Linzben állomásozó Konstantin ezred menetparancsot kapott. Egy itteni nagyfuváros megbízást kapott a hadi intézőségtől, hogy lehető leghamarabb hatszáz kétfogatú kocsit küldjön Hercegovinába.

A külügyminiszter és a hadügyminiszter Ezen adóilleték alól az utasok a magukkal önnön szükségükre mérsékelt mennyiségben vitt tárgyakra nézve mentesek. A hajókra levő fogyasztási adótárgyak mindaddig nem szállíthatóak partra, míg az adó lefizetése adóbárczával nem igazolódik.

tegnap 6 Felsőge hosszabb kihallgatáson fogadta.

Egy itteni lap magán levelet kapott Dalmáciából, mely a krivosciai lázadás keletkezésének történetével foglalkozik s következő figyelemreméltó sorokkal végződik: A lázadás Dalmáciában és Hercegovinában hat hónapig is elfog tartani, hogy Oroszország és a kis Balkán országok időt nyerjenek a nyári hadseregüknek teljes felszerelésére. Ignatieff tábornok el van határozva, hogy megsomlítja a berlini békét s mint kancellár, létesíteni fogja a san-stefanoi békeszerződés megállapodásait.

BELFÖLD.

Medgyes, 1882. jan. 17.

Két heti egyetmást tartalmazó levele a szerkesztőhöz.

Városunk két heti eseményeit szeretném becses lapja számára megírni, azonban semmi öröndetes vagy különös dolog nem történt. Az újév beköszöntött nálunk is, mint más városokban, csak hogy nálunk meglehetősen rossz kezdettel. Mindjárt az első nap 7 halál történt, s a halálozások száma irtózatosan szaporodik.

Az újév családást is hozott számunkra. Eddig azt hittuk, hogy mint minden erkölcsi testületben, egy kaszinóunkban is a közgyűlés határozatait a választmány érvényesíteni köteles. Azonban csalódtunk, mert kaszinóunk választmánya teljesíti magát a közgyűlés határozatait. Mult ószón tartott közgyűlés ugyanis elhatározta, tekintettel a kaszinó magyar tagjaira, hogy a „Pesti Napló”-n kívül még egy kormányparti magyar lapot rendel meg. Hogy pedig a költség is kifussa, két német lap megszűntetése szintén határozatba ment. Hogy ezen határozat vajon azon aggodalom következtében hozott-e, hogy a magyar tagokat visszatartsák egy magyar kaszinó alakításától, vagy a közgyűlés tagjait valami jó szellem szállta meg, azt nem vitatom; tény az, hogy a határozat kereszttel nem vitetett, s nekünk ma is csak az öreg „Napló” magyar lapunk van. Tudtommal a kaszinóunk egyetlen román tagja van, s ennek kedvéért mégis a brassói „Gazettá”-t megrendelték. Hiába zugolodunk ezért, hiába fogjuk interpellálni a választmányt eljárásáért, hisz a többséget olyan egyének képezik a kaszinóban, kik a választmány eljárását mindenesetre helyeselni fogják. — Jövőre majd okosabbak leszünk!

Az elmúlt két hét alatt — e hó 14-én — tartott meg az első „nobil bál.” Látogatottságáról, a résztvevő szépekéről nem reflektálhatok, nem levén jelen. Annnyit hallottam, hogy mintegy 40 pár járta a négyeseket, s a fényűzés igen nagy volt.

A korcsolya-egylet által határozott versenyfutást megakadályozta időjárásunk, mely hirtelen langyos szellőkkel s fényes napfényvel árasztván el városunkat, lehetetlenné tette a versenyfutás megtartását. No de, a mi késik, nem mulik, gondolják az egyet tagjai, s nagyban készülnek a legközelebb megtartandó futásra, melyen hallomás szerint nyolczféle díj lesz kifizetve.

A lefolyt napok egyikén tartottak szintén gyűlést a helybeli gymnasiumi diák urak is, elhatározták, hogy azon egyéneket, kik a mult követelválasztáskor a kormánypartot támogatták, nem hívják meg e hó 28-án megtartandó báljukba, s diszkrét magyar lobogót nem tűznek ki. Valóban érdekes lenne ezen erőteljes tanácskozik egyikét, vagy a rector kérdőre fogni, hogy mióta szabad a tanulóknak politizálni, s a muzsák hajlékat nemzetiségi tiltatás szünterévé tenni? Arra is kíváncsiak vagyunk, vajjon találkozik-e olyan városi magyar ember, ki ezen bálon, hol a magyar lobogó mellőzése szóba jöhetett, megjelenik? A magyar lobogót azért mégis kiültzik, mert ha más nemzeti lobogó kiültése esetén a magyart mellőzőnek, könnyen összehittközőse jöhetnének az „államügyészszel. Bizony-bizony aligha nincs itt az ideje, hogy az állam a felekezeti iskolák belügyeibe is beletekinthessen, s a nemzetiségi fondorkodásoknak elejét vegye!

A mult napok eseményei közt egy érdekes per is keletkezett, melynek kimenetelét kíváncsian várja a közönség. Városunkban a himlőjárvány uralkodván, egyik orvosodtor — Sch. — mint házi orvos járt egy himlős beteghez. Valószínűleg F., szintén orvosodtor, megirigylően az említett doktor kiterjedt gyakorlatát, hírességet kezdte, hogy a Sch. patiensse nem is volt himlősben. Most már Sch. beperelte F.-t. A közönség meg kíváncsi, mi lesz a per vége.

És ezzel elmondtam mindazt, mi két hét alatt városunkban történt.

r. l.

TANÜGY.

Az unitáriusok kolozsvári főtanácsában az 1881-82-tanév első felében tartandó közvizsgálatok rendje. Január 26-án Csütörtökön, d. e. 8-12 óráig VI. VII. gym. oszt. egyháztörténelemből. Január 26-án, Csütörtökön, d. e. 8-10 óráig VIII. gym. oszt. mennyiség-tani földr. Január 26-án, Csütörtökön, d. e. 10-12 I. papnöv. hittanból. Január 26-án, Csütörtökön, d. e. 8-12 4. el. oszt. minden tantárgyból.

ból. Január 26-án, Csütörtökön, d. u. 2-5 óráig első második osztály minden tantárgyból; egyházi és műténkből. Január 27-én, Pénteken, d. e. 8-12 óráig VI. VII. VIII. természettaniból, Január 27-én, Pénteken, d. e. 8-12 óráig 3. el. oszt. minden tantárgyból. Január 27-én Pénteken, d. u. 2-4 óráig I. II. papnöv. egyházből, Január 27-én Pénteken d. u. 2-4 óráig Önkéntes tanulók angolnyelvből. Január 27-én Pénteken d. u. 4-6 óráig Háromiából. Január 27-én Pénteken d. u. 2-5 óráig I. gym. oszt. tantárgyai feléből. Január 28-án, Szombaton, d. e. 8-11 óráig VI. gym. oszt. latinnyelvből. Január 28-án Szombaton, d. e. 11-12 III. papnöv. symbolika theológiából. Január 28-án szombaton d. e. 8-12 óráig I. gym. oszt. tantárgyai másik feléből. Január 28-án d. u. 2-6 óráig VII. VIII. gym. oszt. németnyelvből Január 28-án Szombaton d. u. 2-5 óráig VI. gym. oszt. szónoklattantól Január 28-án Szombaton d. u. 2-5 óráig II. gym. oszt. tantárgyai feléből. Január 29-én vasárnap. Január 30-án, Hétfőn, d. e. 8-12 óráig VII. VIII. gym. oszt. latin nyelvől. Január 30-án, Hétfőn, d. e. 8-12 óráig VI. gym. oszt. mennyiség-tanból Január 30-án, Hétfőn, d. e. 8-12 óráig II. gym. oszt. tantárgyai másik feléből. Január 30-án, Hétfőn, d. u. 2-4 óráig I. II. III. papnöv. angolnyelvből, Január 30-án, Hétfőn, d. u. 4-6 óráig Organálásból Január 30-án Hétfőn d. u. 2-5 óráig III. gym. oszt. tantárgyai feléből Január 31-én Kedden, d. e. 8-12 óráig VII. VIII. gym. oszt. magy. irod. tört. Január 31-én Kedden d. e. 8-12 óráig VI. gym. oszt. történelemből, Január 31-én Kedden d. e. 8-12 óráig III. gym. oszt. tantárgyai másik feléből, Január 31-én Kedden, d. u. 2-5 III. III. papn. bölcsezet történebből. Jan. 31-én kedden d. u. 2-6 óráig VI. gym. oszt. német nyelvől. Jan. 31-én d. u. 2-6-ig IV. gym. oszt. tantárgyai feléből. Febr. 1-én szerdán d. e. 8-12 óráig VII. VIII. gym. oszt. történelemből. Febr. 1-én szerdán d. e. 8-12 V. gym. oszt. minden tantárgyból. Febr. 1-én szerdán d. u. 2-5 óráig I. II. papnöv. biblia bevezetéséből. Febr. 1-én szerdán d. u. 2-6 óráig IV. gym. oszt. tantárgyai másik feléből. Febr. 2-án csütörtökön d. e. 8-12 óráig VI. VII. VIII. gymnasiumi osztály görögnyelvől. Febr. 2. csütörtök d. e. 8-11 óráig I. II. papnöv. exegesis- és hébernyelvől. Febr. 2. csütörtökön d. e. 11-12 óráig III. papnöv. unit. egyház történelemből. Febr. 2. csütörtökön d. u. 2-5 óráig VII. VIII. gym. oszt. bölcselemből. Febr. 3. pénteken d. e. 8-12 óráig Magántanulók vizsgája. Febr. 3. pénteken d. u. 2-5 óráig az érdemsorozat elkészítése. Febr. 4. szombaton d. e. 10 órakor az érdemsorozat felolvasása. A vizsgálatok a 28. 33. és 35 sz. tantermekben tartatnak. A II-ik felelvben az előadások febr. 3-án 8 órakor kezdődnek meg. E nyilvános vizsgálatokra az illető szülőket, gyamokat s a tanügy iránt érdeklődőket kizárólag meghívja Kolozsvárt, 1882. január 15. Az igazgatóság.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az emberi művelődés története, P. Szathmári Károly népszerű munkájából megjelent a 25-26. füzet, az ujkori bölcsezet, jogtudománnyal, szépirodalommal, természet-tudományokkal, napi sajtóval foglalkozva. A két füzetet 39. kép díszíti. Egy egy füzet ára 30 kr az I. II. kötet a finom francia kötésben 9 frt. 80 kr. Ez utóbbi különösen ajándékokra alkalmas.

*

A világirodalom története című Totyó-féle derék vállalatból a 8. 9. és 10. füzetet vettük, mely a francia irodalmat ismereti. A magyar kiadás átdolgozta ezt Nisard munkája után tárgyalja. E füzethez két [mű-melléklet van adva. Francia írók arcképei a XVI. század első feléből és Ané írástudó fennmaradt aegyipti papyrusa hű színrajzban. Egy-egy füzet ára 30 kr.

*

Sarah Bernhardt bécsi második vendéjátékára s szorongással megtelt az „Ander Wien” színház. „A Kaméliás hölgyet” játszotta, melylyel először hódította meg a béceket. A közönséget mélyen megalotta a művésznő játéka s a hölgyek közül sokan szemeiket túrtitgették. Gallmayer Jozsefa asszony, a Sarah játéknak ügyes utánzója, szintén ott volt a színházban s nem egyszer szaríltgatta keudőjével szemeit. Harmadik fellépő Dumas „Az idegen nő” című színműben lesz.

*

A Magyar Szemle (szerkeszti Rudnyánszky Gyula) 1882. januári fülete következő tartalommal jelent meg: 1. Szomor Dani, Kiss József. 2. Egy küllő, mely nem illik a korékba, Tolnai Lajos. 3. Mikor felbő csügg az égen, Dalmady Győző. 4. Két major regénye, Mikszáth Kálmán. 5. A főrendiház kérdése, Koroda Pál. 6. A közgazdaság elmélete, Dr. Kovács Gyula. 7. Madách költsézetéhez, Haraszti Gyula. 8. Tragodiák a nemzeti színházban, Rakodczay Pál. 9. A becsületet kereste, Erdélyi Gyula. 10. Közoktatásügyünk állása, György Aladár. 11.

Milton prózában, Reviczky Gyula. 12. Gyulai Pál költeményei, D. F. K. 13. Kiss József költeményei Dezséri. 14. Értéstitő: Greguss Ágost versei.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1882. január 21.

Helyi hírek.

— **Pott Ágost** a híres nyelvtudós lapunk munkatársát, dr. Wlilocki Henrik urat, kinek ugyancsak lapunk hasábjain megjelent korábbi cigányköltészeti közleményeit, annak idején nagy érdeklődéssel ismertette a Morgenlandische Gesellschaftban, ujabban ismét levelével tisztelte meg említtet munkatársunkat, és pedig karácsonyánknak közleménye alkalmából. Dr. Wlilocki ur tudvalevőleg e mellékletünkön egy cigány balladának őt nemzetiessé változtatát közölte, és pedig a többi közt egy izlandit, melyet közöl magán uton vett egyik külföldi tudós barátjától. A kérdéses ballada tárgyáról eddiggel az a nézet uralkodott, miszerint az alkalmassint Olaszországból és pedig gyaníthatólag az Anjonk idejokor származott át, most az izlandi váriáns egészen elforgatja ezt a feltevést, illetőleg oda módosítja, hogy a kérdés tárgya is csak a „mesék őshazájából”, Indiából származik. Praktikus napjainkban ugyan e felfedezésnek még annyi haszna sincs mintha valaki elhnythetetlen ézernát talál ki a gombfelvarráshoz; ez igaz, de kevésbé gyakorlati, kevésbé közvetlen haszon szempontjából mégis öröndünk, hogy alkalmat nyújthatunk a „tudományosság gyarapítására” bármily igénytelennek látszó adatkával.

— **A Kolozsvár városát** most elhagyó 62-ik gyalogezred helyét a most Prágában levő 63-ik a németalföldi király nevét viselő ezred (Niederlandok) foglalják el. Ezen ezred Beszterce környékéről van sorozva s mint Prágából távirják, meg is kapták már a parancsot a hazatérésre. S a míg tőlünk Bosniába távozik a 62-ik ezred, Mostárból a 71. Rossbaden gyalogezredet Bécsbe mozgósítatták, s így az njabb csapatmozgósítások többnyire csak áthelyezés jellegével bírnak.

— **Az állami erdészek** czífra egyenruhában járnak. Ez intézkedésnek ugyan egy kissé burokraticus ize van, de pusztuló erdők érdekében csak kívánatos, ha azon közegek, a melyek egy fontos nemzetgazdasági kincset megoltalmazni hivatnak, kűlőleg is nyerne tekintélyben. Csak hogy ezen egyenruhának sok lényeges hibája van, melyeknek helyrehozatalát a kormány szives figyelmébe ajánljuk. Ez öltözet egyszer szerfelett hozzátt a magyar honvéd egyenruhához, s a mellet, hogy azok, a kik a farvátságot gondozzák, könnyen összevarthatók azokkal, a kik az ellenség lekaszaására hivatnak, az erdészek egyenruhája legkevésbé sem tükrözi vissza a hivatás jellegét. A sapkán a magyar koronát környező aranyos csorgaly, csak a magyar ezimerhez rendesen használt ékítménynek tekinthető s annál kevésbé illik az erdési siphára, mert a legtöbb katonai méltóságot is az arany cserlomb fejezi ki, s rangban följe emelkedik minden földi csillagnak. Erdészekhez a galléron és siphán zöldselem oserkaszoru vagy cserág ilenék. A második hiba a kardban rejlik. Egyáltalán nem értjük, hogy a midőn még a rendes hadseregtől is megvonni óhajtaná a polgárság a fegyverviselést szolgálaton kívül, mi jogon viselnek az erdészek kardot szolgálaton kívül is, s mi okból kellene szaporítani a békés polgárok között a fegyveresek számát? Ezoukivl e kard markolatja magyaros szabásu, a mi rendjén van, de az nincs rendjén, hogy port-d'épével van díszítve, mert ez magyar kardhoz nem illő s azoknál, a kik annak idején magyar kardot viseltek, nem volt használatban. Ajánljuk a miniszterium illető osztályának szives figyelmébe ezen anomáliát.

— **Színházunknál** szorgalmasan készülnek az Olivette lakodalma című operettre, melyet sokat dícsértek a budapesti lapok. Az operett mihamarabb színr kerül. — **Kovács Gyula és Fáy Szerena** csütörtökön fejezik be vendégzereplésüket, Szász Károly Herodesében. Addig még Kovács ur Lear királyt, s Fáy kisasszony Stuart Máriát s a Czigányban Rózsit fogja játszani.

— **A os. kir. 51-ik gyalogezred** tartalékosai közt az 1875, 1876, 1877, 1878, és a szabadságot állományba helyezett 1879-beliek, kik mint ilyenek a rendes serezed koretébe tartoznak: beszólítottak. A időző jeketek az ezred kolozsvári hadkiegészítő kerületi parancsnokság a tegnap küldte ki a szélrózsa minden irányában. A behívottak azonnal jelentkezni tartoznak a legközelebbi hadkiegészítő kerületi parancsnokságnál.

— **Tudori felavatás.** Egyetemünkön ma délben két tudori felavatás történt. Jordán Károly szaniszlói plébános kanonjogi tudorrá, s Daday Vilmos egyetemünk növendéke, faz orvosi tudományok egyetemes tudorává avattak fel.

— **Az orvos** természettudományi társulat orvosi szakosztálya tegnap d. u. 5 órakor szaktűlést tartott. Először dr. Bikfalvi Károly élet-tani tansegéd értekezett némely vegyi anyagok

behatásáról a szemedegekre. Másodiknak Dr. Benel János a sebészti tanuszk kűttűnően képzett anségde jelentést olvasott fel egy érdekes és ritka műtétről, melyet végeztett. A műtét — gyomormetszés — úgy tudjuk első ily nemű műtét, mely Kolozsvárt végeztetett, sőt az egész tiadomban is csak alig egy néhány eset van feljegyezve. Felolvasó igen terjedelmesen és szakértelemmel fejtegette az indokokat, melyek a műtétet szükségessé tették, és végül pontos és kűttűn rajzokban mutatta be magát az esetet. Felolvasása végén élénken megjelentek.

— **Hőszler Nándor** Beszterce-Naszod megye derék s általánosan ismert főispánját aulys családi vesztőség érte. Feleségét vesztette el, ki súlyos és hosszú szenvedés után tegnap reggel Kolozsvárt elhunyt. A család által kiadott gyászjelentés így szól: Bűkszádi Hőszler Nándor egyesült Beszterce-Naszod megye (fispánja) a maga és gyermekei: Mari és Albert kir. törvényszéki joggyakornok; Juhász József nyugalmazott m. k. honvéd alezredes és neje; Özv. nagy berivói Boér Ferenccz szül. karacssebi Juhász Józsefa és leánya; gr. Busseult Henrik férje gróf Busseult Henrik és gyermekei: Raoul és Celine nevében a legmélyebb fájdalommal jelentik, hogy forrón szeretett nejét, illetve anyját, nővérét és nagynénjét Bűkszádi Hőszler Nándornak született Kármesbessijuhász Mária élete 52-ik, boldog házasságuk 32-ik évében hosszas szenvedés után f. évi Jan. hó 20-án reggeli 6 órakor, a halotti szentségek átjuttatása után, történt gyászszek kűttűt. A megboldogult hűlt tetemei f. hó 22-én d. u. 1/4 órakor fogak Bol-monostorczua 24. sz. szőlőlásáról, a romkákth. szertartás szerint, a Schütz-féle kertbe a családi sírbá örök nyugalomra kísértetűnt, lelkeért az engesztelő sz. miseáldozat f. hó 23-án d. e. 10 órakor fog a kegyes rendiek templomában az egek urának bemutatni, mely mindkét végzettségétetle minden rokonságnak és barát szomornan meghívatik. Béke poraira! Kolozsvárt, 1882, január 20.

— **Figyelemztetés:** A kereskedő bábra a meghívók kikűldetők, a rendező bizottság igyekezett minden lehetett elkövetni a meghívók pontos kikűldésé végett, ha azonban a n. é. község köréből olyanok, kik e bábra igényt tartanak, s meghívót nemán nem kaptak volna, kéretnek a Stráziinger Gusztáv és Demeter József urak üzletében nyitott ievinkre neveiket jegyez-zék elő. — A rendező bizottság.

— **Temető szabályok.** A temető bizottság következő hirdetményt bocsátotta ki: Kolozsvár szab. kir. városátörvényhatóság rendelkezése és felügyelete alatt álló nagy- és kis-mezői temetője, 1882. február hó 1-től kezdve köztemetőinek rendezéséről szűlő belügyminiszterleg megerősített szabályrendelete és megválasztott bizottságának közgyűlésleg jóváhagyott ügyrendje alapján jövén kezelés alá. — Következők hozatnak köztűdómásra: 1. A temető bizottság rendes nyilvános üléseit a város közgyűlései termében, havonként minden hó első keddjén tartja meg; s jogérvényes határozatait fogantatosítás végett a főkapitányhoz teszi át. 2. A bizottság intézkedései és határozatai ellen másodfokulag a városi tanácsböz, harmadfokulag a városi közgyűléshez lehet a kézbesítés napjától számítandó 8 nap alatt fellebbezni. 3. Minden a temető bizottsághoz szűlő beadvány [temető-bizottság jeyező Dobál Antal ügyvédhez adandó be, d. e. 9-11; déltűnt 3-5 óráig belközép utca 33. szám alatti irodabá. 4. A temetkezési helyek és sírásatási díjak a szabályrendelet 18. §-e szerint a következők: A) A nagy temetőben: 1-szűr helydíjak, még pedig annak: 1-szűr: régi területén: a) sírboltul használandó minden 4 □ méter hely 15 frt; b) családi sírul használandó minden 4 □ méter hely elsőosztályu 6 frt; másodosztályu 4 frt; c) egyszerű sírul használandó minden 4 □ méter hely 2 frt. 2-szor: az ujabban szerzett területen: a) sírboltul használandó minden 4 □ méter hely 10 frt; b) családi sírul használandó minden 4 □ méter hely: elsőosztályu 4 frt; másodosztályu 3 frt; c) egyszerű sírul használandó minden 4 □ méter helyért 1 frt. II-szor: sírásatási díjak, mindkét előbbi helyen: a) Uj síroknál: aa) egy sírásás 2 méter mélységig (egy méter 1 frt 80 kr) 3 frt 60 kr; bb) két métertől 4 méter mélységig minden további egy métertől 2 frt 70 kr. b) Régi síroknál: aa) egy sírásás 2 méter mélységig (egy méter után 1 frt 20 kr) 2 frt 40 kr; bb) 2 métertől 4 méter mélységig, minden további egy métertől 2 frt 10 kr. B) A kismezői temetőben 1-szűr: helydíjak: a) sírboltul használandó minden 4 □ méter helyért 5 frt; b) családi sírul használandó minden 4 □ méter hely után 2 frt; c) egyszerű sírul használandó minden 4 □ méter helyért 1 frt. II-szor: sírásatási díjak, a) Uj síroknál: aa) egy sírásás 2 méter mélységig (egy méter után 1 frt 80 krt számítva) 3 frt 60 kr; bb) 2 métertől 4 méter mélységig, minden további egy méter után 2 frt 70 kr. b) Régi síroknál: aa) egy sírásás 2 méter mélységig (egy méter után 1 frt 20 kr) 2 frt 40 kr; bb) 2 méteren alul 4 méter mélységig, minden további egy méter mélység után 2 frt 10 kr. 5. A díjak megválasztott temető felügyelő Gergely Jánosböz kűttűtota utaza 27. szám alatt előre lefizetendők, ki azokról a temető bizottság által megállapított alakban nyugtát ad. 6. Temetőkör az illető felek temető helyek és sírok iránti rendelkezéseiket a temetést megelőzőleg legálabb 24 óra előtt a temetőben levő főőrnek adják fel, kinek kötelezettsége azt haladéktalanul a temető felügyelőnek bejelenteni. 7. A családi sírboltok, családi sírok, egyszerű kizáró joggal engedélyezett sírok kijelölése a temető felügyelő hatásköréhez tartozik. 8. Mielőtt sírmenők, vagy rácsokat állítatnak, vagy sírbolt építtetnek, köteles a sír tulajdonosa az erre szűlkeges tér mekkoraságát a temető felügyelőnek bejelenteni, s annak elfoglalhatására a díj befizetése mellett az engedélyt megszerezni. 9. A köztemetők

berendezéséről, a sirok méret szerinti ársásáról, — a családi sirok dísz emlékek, sírkövek, rácsokkal vagy más kerítésekkel való ellátásáról azoknak felállításáról, a sirok gondozásáról, s díszítéséről a régi temetőben építendő sírboltok építési rendszabályairól a köztemető szabályrendelet 7—16 §§-ai intézkedik. A köztemető szabályrendelete nyomtatásban Gergely János temető felügyelőnél 10 krajczárjával megszerezhető. 10. A temetőben gyümölcsfát ültetni nem szabad, a megéltakat a tulajdonosok a temető felügyelő által kiosztott előleges engedély folytán a temető ör jelenléte és felügyelése alatt idei december hó 31. napjáig elvihetik, — azontúl az el nem vitettek a temető alap javára a bizottság rendelkezése alá esnek. A másféle fák, bokrok és cserjék dísz helyzetbe rendezése és tartása a temető bizottság intézkedése szerint történend. (Szabályrendelet 7. §.) 11. A temető örök ellen felemlítendő pauszok a temető felügyelőhöz jelentendők be. 12. A temető szabályrendelete a kalandsokra is kiterjed, azonban ezek a régi gyakorlatiul fogva tojogositatnak a helydíjak lefizetése mellett, a sirokat a méreteknék megfelelőleg maguk ásní. A temető bizottságának Kolozsvárt, 1882. jan. 18-án tartott üléséből, Földes Sándor, városi tanácsos, temető bizottsági elnök. Dobál Antal ügyvéd, temető bizottsági jegyző.

Hazai hírek.

— **Értesítés.** Mintán a Nagy-Enyeden kültött hollyago: és veres himlő-járvány még nem enyhült: a Bethlen főtanodában a szorgidő megnyitása Alsófehérmegye t. alispáni hivatalának újabb és pedig 511—1882 sz. alatt kelt rendelet alapján f. é. február 10-én reggeli 8 órára halszattatott. Mírói a Bethlen-főtanoda ifjúsága és az érdekeltek szülők értesítetnek. Nagy-Enyed, január 19, 1882 Elek Karoly rector professor.

— **Rákoczy György** elveszettnek tartott bibliaja. A Magyar Könyvszemle utolsó számában kiemelte, hogy a középkorban a pápák, fejedelmek, főpapok és főurak a bibliakötések dolgában milyen pazar fényt fejtettek ki. A hazánkban fennmaradt ily díszkötések felsorolása mellett felemlíti, hogy Kemény Simon kincstárnak jegyzéke szerint abban, „Egy deakbiblia, ezüstös, aranyos táblájú, öreg Rákoczy György fejedelm-féle” létezett, de hogy hol van, azt mindaddig nem tudják. E nagybecsű és rendkívül díszes példány a régi hazai könyvtáriszetnek, és az ötvösmesterségnek, színtűgy, mint számos más könyvszeti ritkaság, a könyvkiállítás alkalmából napfényre került és az aradi gymnasium részéről beküldetett. A könyvtáblának belsőjén látható följegyzések és a külső díszítések köztételezőnek teszik, hogy az egy és ugyanaz P. Szeghalmi Karoly által a Magyar Történelmi Társban és utóbb a Könyvszemleben ismertetett Rákoczy György-féle elveszettnek hitt bibliaival.

— **Rejtélyes gyilkosság.** A Deés és a Vidék című lapban a következőket olvassuk: A folyó hó 11-ik napja nem várt eseményre lepet meg a megyénkben fekvő N.-lköd közszeg lakosságát. A mondott nap hajnalán ugyanis n. ikldői lakos és vendég, Jakobi Mózes hozzátartozói a lakásuk udvarán vérében fetengve eszméletlen állapotban találtak. A súlyosan sebesült miatt lakásába bevitték, még annyit tudott mondani, hogy „megölték a gyilkosok” — s ezután megszűnt élni. — Az eset részleteit felderíteni illetőleg az eddig még ismeretlen tettest felfedezni az azonnal megindított vizsgálat lesz hivatva. Eddigél csak annyi volt tudva, hogy Jakobi Mózes f. hó 10-én Kolozsvárról jött — a kiejenőli határon levő kocsijában szállott meg s onnan folyó hó 11-én reggel 3 óráját indult egyedül és gyalog N.-lköd felé. A tettesseggel senki sincs gyanúsítva, hogy azonban a szerencsétlen ember gyilkosság áldozata lett a legnagyobb mértékben valószínű azon körülményből, hogy fejére egy zsák volt húzva és a nyak körül keményen lekötve. A halálos sértés kétségtelenül egy, az udvaron meg is talált pisztolyal okozott. — Némelyek öngyilkosságot következtetnek, mert a fejrehúzott s a mellre is lecsatolt zsák a mellén esett löbseknék megfelelőleg összehajszolva — s természetesen állnykasztva — találtatott, miből kétségtelen, hogy a lövés közvetlen közelből van irányozva. Az öngyilkosság indító oka e halt azon szándéka lett volna, hogy a halála esetére biztosított özszöget családjá hamarabb kapja kezéhez.

Vegyes hírek.

Schlagintwelt Zakuenluenski Herman tognapelőtt meghalt Münchenben, s benne elvesztette a világ egyik legnagyobb utazóját, ki testvérevel Adolfal együtt átkutatta Közép-Ázsia hozzáférhetetlen hegylánczeit. Herman 1826-ban született Münchenben. Testvérevel Adolfal együtt már kora ifjúságában a nagy hegyláncokat tette tanulmány tárgyává. A két testvér 1850-ben bentazta Angliát és Skótszágot, 1851-ben pedig megmászta a Monte Rosát, s így ők voltak az első, kik ezen hegyóriás tetőjére jártak. 1854-ben Ázsiába utaztak a Himalaya átkutatására: Herman a Sanashyogótán keresztül Dardsiling felé hatolt előre. 1856-ban pedig átkutatta a Kuen-luen hegylánczat s innen van második (orosz) neve: Zakuenluenszki. A két testvér a földrajz és ethnographia terén szerzett érdemei elismerésül 1859-ben a párisi földrajzi társulattól a nagy aranyérmét kapta. Herman angol nyelven írta meg fő munkáját: „Results

of a scientific mission to Judie and High-Asia, czim alatt, s ez 1860-ban jelent meg.

— **A hol a „csöndes”** legjobbban virágzik. A kártyázás sehol a világon, még nálunk sincs annyira elterjedve, mint Oroszországban: Pétervártól, Moszkvában, bármely kormányzósi városban, nem igen akad ház, a hol a játék napi foglalkozás ne volna, sőt több, mind e helyeken van számtalan hivatalnok-család, mely a játéktól szedett aránytalannul magas kártyapénzekből nem csak megél, hanem, a mint mondani szokás, házat is visz. Az Oroszországba uralkodó kártya-epidémia szóló bizonyítékul elég az évi kártya-fogyasztást számszerűleg felüntetni. A kártya-gyártás Oroszországban akorona monopolituma, s csak egyetlen gyár van, mely az egész országot ellátja. E gyárban naponként 2000 tuczet azaz 24,000 játszma kártya készül el. Átlag 300 munka napot véve föl, a gyár évenként nem kevesebb mint 7.200.000 játszma kártyát szolgáltat.

— **Merénylet** az orosz nagykövet ellen.

Az orosz nagykövet és első titkára e hó 19-én délután egyegyed 4 órakor Bécsben a ringstrassen hajtottak végig; a kocsi közel volt a nagykövetségi palotához, midőn munkáslelő ember előugrott, nagy követ húzott ki kabátja alól és a kocsi ablakán keresztül a kocsi belsejébe dobott. Az üvegábla ezer darabokra tört, a kö pedig a nagykövetség lábai elé esett. Ez embert, a ki körülbelül 44 éves, elfogták; az eset szemtanúi majdnem agyonverték őt. Az elfogott azt vallotta, hogy Zich Jánosnak hívják és csehországi születésű. Zich János nem régen jött Bécsbe és munka nélkül lézengött. 1878-ban önkéntes volt az orosz hadseregben és a sipkai szorosan is harcolt a törökök ellen, a hol meg is sebesült.

— **Apró hírek.** Lágy tél. Kuriozum-kép írják Ischlből, hogy ott e hét elején a császári villa fölött, a „Sophiens Doppelblick”-on két teljesen érettségre s virágzó oper-bokrokat találtak. A képviselőház épületét a közlekedésszügyi miniszter szakértőit által megvizsgáltatván, ezek oly véleményre adtak, hogy azt csak nagy javítások által lehet fenntartani. Semminemű veszélytől ugyan tartani nem kell, de a javítások oly sürgecs, hogy a házat ha nem akarják azonnal az eselőségeknek kitenni, hogy tárgyalásai a javítások miatt félbeszakításnak nem marad egyé, hátra, mint a képviselőházat az Akadémiába által tenni. — Kálnok-űtő Victor az ottani minni lelkeszt fel egyik pajtása cizivkvás közben vállon szurta kisével. Űtő Viktor a sepsiszentgyörgyi körházban fekszik a vítékes legény pedig szabad lábra helyeztetett egyelőre. Meteorhullás. Glagovácson (Aradmegye) e hó 17-én fényes meteor hullott le az erdélyi vasút pályatere mellett. — Miskolcson e hó 17-én tűz volt, a tűz három házat s több istállót hamvasztott el. — Élettani specialitás. Lipcsében egy baritonista soprán éneket produkál, melyről azt írják, hogy oly ifjúmennyaszeri, hogy azt tudományos gége anatómusok is megcsodálhatják. Sopráhangjának teljessége és ereje mindenkit meglep.

— **Oroszországban** Lugan vasuti állomás közelében sóbányát fedeztek fel. Huszonnégy meternyre vonul el a kristálytisztas söréteg a föld színe alatt. Angol és görög tüpöképensek közt egy társulat alakult, hogy a roppant gazdagnak ígérkező söréteget kiaknázzák. Magyar-makoszorú-per. Székesfehérvárott e hó 18-án érdekes végtárgyalás tartatott a járásbírósnál. Felperes Cservári k. a. az ottani színház primadonnája, az alperes pedig Kostyelik Géza nevű fiatal ember, ki előbbinek juttalmójátka alkalmával egy hagymakoszorúval a színpadra dobásával adózott Cservári k. a.-nak a világot jelentő deszkákön szerzett érdemeiért. A járásbírószá vádlottat egyszerűen azon indoklással, hogy az ügy a redőrségnél folyamatban van a becsületsértés vétsége alól felmentette. Requiem tartatott Rómába e hó 16-án Viet. Emanuel halála évfordulóján, a Pantheonban hol az elhunyt király, tetemei nyugszának. A gyászszertés alatt 150 énekes működött. 30,000 frank jutalom. Londonban egyik postahivatalban a múlt év nov. 16-án több rabló berontott a gázt hirtelen lecsavarták s különféle ékszerekön kívül öt csomag termésgyémántot elloptak. A tolvajok kézrekerítőjének 30,000 frank jutalmat ígérték.

CSARNOK.

A MADONNA ELŐTT.

[Napló rövedék. Horwegh után.]

A nap heve égető volt, még felhasználni akartam az estiórát, hogy a tengerparton egy kis tőle levegőt élvezzek és kiindultam a sirakusi kapun, vezetőm társaságában. Egyszerre csak egy magas állványon, egy fülkésébe helyezett Madonnakép előtt állánk meg, melynek egyik dűledő oldalrészre az elmúlt időkre emlékeztető. Számtalan kűsző növény kapaszkodva nőtte be azt; a leáldozó nap utó sugára és a longe szellő játszadozott a sűtőzöld levelek között, melyek árnyékaikat a Madonnaképre veték, mintha tisztelőteljes félelemmel akarnák visszattartani, még az árnyék érintését is. A távolban előttem álla a fűstűgő Etna, melynek felszálló

fekete fűstfellegét helyen-helyenkint a leáldozó nap biborszíne festé. Előtem terült el a tenger, mely oly nyugodt volt mint a menny, melyet visszatükröz a forró nyári napon.

Ma úgy látszik, mintha az emberiség szorgos munkájával felhagyott volna, a távolban is, melyet szememmel bemérhettem, csak három vagy négy hajót vettem észre.

Az Etna, a nap, a tenger, mi volt mindez a hajadonhoz képest, ki egész családjával a Madonná előtt imádkozék. Szemei kéklettek, mint az előtte fekvő tenger, ragyogtak, mint az Etna műgött leáldozó nap fénye, és a mint később meg tudam, szíve is olyan volt, mint a forró tűzhegy. Ajjai reszkotve mélyedének imádkozásba. Remegő kezei, melyek csaknem átlátszó fiomságúak tűntek fel, göröcsösen imára, kulcsolva válnak. Azonnal észrevettem, hogy a hajadon nem mindennapi imádkozó. Szemeit elforditgata a képről s mintegy vagy-szomjasan tekintte a messzeségbe, oly bűvös erővel, hogy ha tova az Etnán állottam volna is, avagy a tenger mélyében lettem volna, fel kellett volna simulnom, úgy vonza magához.

Ezen szemek elveszítettek valamit, melyet több egy Madonná sem adhat vissza. Mellette tőrdele szép anyja, kinek eszid, kegyes arcza-át az égi béke tündöklé; körülbelül egy hat éves leánykat tanita imádkozni és közbe-közbe rámutatott a nagy keresztre, mely a fülkében kilaragya állott. Mellette egy kosarcskában egy csecsemő fekvik, ki ártatlan szemével nézé az eget és a madonná meg a keresztre mereven nézve mosolyga. Még egy néhány hajadon és asszony is tőrdele a kép előtt. Reájuk keveset adtam, mélyen elmerülve lévén amaz imádkozó hajadon márvány arczaát látva.

— No ugyan ez is hiában imádkozik.

Megborzadva körültekinték. Ugy tetszett, mintha vezetőm szólott volna.

— Mondott valamit Geronimo?

— Igen uram! azt mondtam, hogy a szép Marcella is hiában imádkozik.

Erre elhallgattam.

— Az Etna már rég nyugodt vala; Pietro a tenger mélyéből ismét felszáll és őt magával leviszi oda.

E beszéd előttem talánytunk tűnt fel. Etna, Pietro, az összefüggést egyelőre nem bírtam fel fogni. Ezután Geronimo kérdé:

— Nem tudja ön ezt a történetet?

— Mitéle történetet? válaszolam.

— Pietro és Hermosa történetét, körülbelül ötven éve annak, hogy ez történt.

— Beszélje el Geronimo, szeretném hallani.!

— Pietro, a város legszebb legénye volt — folytata — Hermosa pedig a Marcella családjában a legszebb hajadon. Pietro szegény, Hermosa pedig gazdag vala. Pietro szerelmes volt Hermosaba. Most e történet egy kissé köznapias, nem lehetek egymásé, mi nagyon természetes azután, hogy csak úgy éltek egymással. Az Etna egyretettől kitörés alkalmával uram, épen arról az helyről mintha még most is látam — in nen vetette magát a szegény Pietro a hideg tengerbe. De ott alant nincs nyugalma, fel — fel jár a legszebb, a legesabbiabb alaktan a felszínre és a mely hajadon őt megpillantja, az anynyira szerelmes lesz bele, hogy az minden áron veszte van. Az összekelést megelőző nap estején Pietro a tengerből előjön és ismét a fenékre száll alá a hajadont pedig a kétségbeesés utján hagyja. Hermosa esett először is áldozatul, az ő szép termote is a tengerbe lelt sirját. Ezelőtt egy héttel a Marcelle fölgénye is hirtelen eltűnt, mernék fogadni, hogy ez Pietro volt és őt is szegényt majd áldozatul viszi magával. Ez redesen akkor szokott történni, mikor az Etna kitörő félben van. Ő már ebből a családból a negyedik hajadon, ki Pietro ily kegyetlenül rabol el. Rettenő így előre tudni sorsa ki-menét és segíteni nem lehet rajta.

Ezután félelmulva ismét Sirakusában voltam. Legelőször is a Madonnához rándultam ki. Ugyan azokat láttam előtte térdelve. Marcella anyja és nővere gyászban öltözve válnak; Marcella nem volt velök. A kűsző növények a Madona képet egészen befedték, se lát, se hall többé. A nagy keresztet a bokor még nem fedé el, sőt úgy látszik mintha nagyobbodott volna az.

Az öreg Geronimo könyezett mialatt elbeszélte, hogy a hullám miként ragadta magával a szép Marcellát.

En megborzadtam a mint a kis gyermeket a kosárban megpillantám, a tengerre, majd az Etnára vettem fájó tekintetemet.

(V.)

KÖZGAZDASÁG.

Hegedűs Sándor a párisi valuta-conferentiáról.

A t. akademia nemzetgazdasági osztálya tegnapi d. u. 5 órakor gr. Lónyai Menyhért elnöklete alatt értekezletet tartott, melynek tárgyat Hegedűs Sándornak a párisi valuta-conferenciának lefolyásáról szóló előadása képezte. Hegedűs Sándor előrebocsátta, hogy jelentése külön nyomtatásban fog megjelenni, s ezuttal nem szándékozik a konferenciáról egészen beható modorban referálni, hanem azt csak főbb vonásaiban vázolni. Előadását azszal kezd, hogy a párisi konferencia oly hibásan összeállta,

hogy előre lehetett várni a tanácskozások sikertelenségét.

A konferencián összegyűlt képviselők igen sokat beszéltek, a nélkül, hogy bizonyos elvi álláspont meghatározása mellett haladást lehetett volna tapasztalni. Egy a konferencia által kiküldött albizottság ugyan kitűzte a kérdéseket, különösen az ezüst érték csökkenésének magyarázata s más részletek tárgyában; erre azután egy általános vita kezdődött, azonban a kitűzött kérdéseket alig hozták elő, s azoknak megfetesése felett sem igen tanácskoztak. Csak később majdnem a konferencia végén a francia és amerikai képviselők közt folytatott szűkebb körű tanácskozmányban vették tárgyalás alá a kitűzött kérdéseket, s azokat a szűkebb értekezlet meg is oldotta. Az itt megállapított 4 pontba foglalt határozatot azután a konferencia utolsó ülésében ki is mondták, a nélkül, hogy azokat kritika alá bocsátották volna. A konferencián tehát nem egyenlítették ki a különféle államok álláspontját, s egyáltalában a monometalismus és bimetalismus rendszereit megbeszélék ugyan, de az iránt, hogy valamelyik rendszer határozott érvényesülést nyerjen, általános nemzetközi erővel nem történt semmi. Mindenki sokat várt a konferenciától, azonban ott különféle theoretikus nyilatkozatokat tettek, a nélkül, hogy valamelyik rendszer gyakorlati megvalósítására határozott lépést tettek volna. A konferenciát 1882. évi ápril hóra elnapolták, s a diplomaciára bírták a szükséges előkészületek megtételét. Jelelmez a konferenciát az, hogy az ott összegyűlt elemek annyira különfélék voltak, hogy nem bíztak egymásban, s lehetett ott hallani olyan előadásokat, a melyek egyetemi katedrába valók, de sőt olyanokat is, a mikből nagyon élesen kintnt az, hogy a szónok nincsen egészen tisztában álláspontjával. — Előadó ezután a konferencián vitatott két rendszernek a bimetalismus és monometalismusnak fejtegetésére tér át. A bimetalismus népszerűsége sokat nyert a konferencia óta, mert a bimetalismus eddig nem volt egyéb gyakorlati szempontoknál, s ugyszólván nélkülözöte a valódi tudomány tekintélyét, s a monometalismus ellen nem hozhatott fel elvi szempontokból folyó argumentumokat. A legtudományosabb bimetalisták is csak gyakorlati kritikával és nem tudományos álláspontjuknak megvitatásával foglalkoztak; a bimetalismus nem tudományos theoria, hanem csak gyakorlati expediensek nyilvánítása.

A párisi konferencián tekintélyes vélemény nyilvánult a rendszer mellett, melynek gyakorlati szempontból való jogosultságát erősen vitatták. Előadó ezután áttért a konferencia utóhatásainak előterjesztéseire. Behatóan fejtegeti ama hatást, melyet a konferencia kifejtett elvek gyakoroltak a tudományos irodalomra, s bizonyos írók éli álláspontjának részben való megváltoztatására, minők a jelesebbek között Arendt és Leksis, továbbá a tarsadalmi téren való agitációra, különösen Londonban és Berlinben, hol hatalmas agitáció indult meg a bimetalismus mellett. Befolyást gyakorolt még a konferencia a gyakorlati törvényhozás terén, a mi több nemzetnél tapasztalható. Előadó kijelelnti, hogy ő szorosan vett tudományos szempontból monometalista, de a gyakorlati életnek számos oly követelményei vannak, a mik határozottan a másik rendszer mellett szólnak. Előadó ezután levonja saját véleményét, melyet őt pontban terjeszt elő. Hegedűs Sándor előadásának befejezése után Kautz Gyula a monometalismus mellett emelt szót, hosszasanban fejtegetvén e tanjósultságát, a rendszernek elvitázhatlan előnyeit. Utánna még Dr. Keleti dr. Földes Béla emelt szót, reflektálva Hegedűs jelentésére. Az értekezlet 7 órakor véget ért.

Budapest 1882 jan. 19.

Hetivásári jelentés.

Felhajtatott: 756 db. magy. ökör, 286 db. magy. tehén, 38 db. szerbiai ökör 11 drb. bivaly 32 drb. bika összesen 1123 drb. szarvasmarha.

A lefolyt öt avagy hat hét óta ma volt az első vásár, melyről végre azt lehet modani, hogy kissé élénk hangulatban folyt le, sőt a jó minőségű nehéz marhánál métermázsánként egy forintnyi áremelkedés is jegyezttik.

Következő árakat jegyezttik: magy. ökrökért 49—54 frtg. magy. tehénkért 48—51½ frtg. szerbiai ökrökért 52 frtot, bivalyokért 47 frtot, bikákért 47—51 frtg. metermázsánként —

Braun József és fia bizományi üzletéből.

A

„Kelet“ magántáviratai.

(Magyar távirati iroda)

Budapest, január 21. (Képviselőház.) Hentaller interpellál a Bizony-féle ügyben. A költségvetési vitában Steinacker a Grünwald által előadatokhoz csatlakozik. A német delegációkról és a pénzügyér ellen az általános elszegényedésről beszél.

Ezután szolt Apponyi, ki tiltakozik az ellen, hogy az ellenzék a függetlenséghez közeledik, s védi a távollevő Sennyeit. Helfy kijelelnti, hogy az ellenzék közlönnyök, Somssich beszéde és Szilágyi álláspontja adtak okot nyilatkozatára. Szilágyi megjegyzí, hogy a végeszékzt az önálló vánterületet megnevezte. A miniszterelnök tagadja, hogy Sennyeit értette, vigasztalja a tudat, hogy Bosznia elfoglalásakor az országot nagy háberutól óvta meg.

Belgrád, január 21. Az Ex metro-politát kérdőre vonták a fejedelmi kormányra mondott gyalázó beszéd miatt.

A kormány ajánlotta Matanovicnak, hogy Szerbiából távozzék. Matanovic szerint 7000 ember készül a lázadók segítségére.

Szeged, január 21. A folyammérnökség hálafeleliratot intéz Ordodihoz.

Karlovicz, január 21. A Patriarcha beiktatása holnap lesz. A készülődések az innepélyre nagyban folynak.

Raguza, jan. 21. Ujabb tudósításszerént Koritonál huszkatona megsebesült.

Bilekben is történt lázadás. — A helyőrség gyengének találtatván Trebinjéből Mostárból segítség ment.

HIVATALOS ARFOLYAMOK a budapesti áru- és érték-tőzsdén

1882. jan. 20.

Magyar aranyáradék	117½
Magyar vasuti kölcsön	138½
Magyar kel. vas. államköt., I. kibocsátás	89
Magyar kel. vas. államköt., II. kibocsátás	108½
Magyar kel. va. államköt., III. kibocsátás	95½
Magyar földterhermentési kötvény	99
Magyar földterherment. kötvény	98½
Temesbányai földterhermentesítési kötvény	98
Temesbányai földterher. kötv. záradékkal	97½
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	901½
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	98½
Magyar szőlődezsma váltási kötv.	120
Magyar nyereséymén-sorsjegy-költsön	117
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	75½
Osztrák járadék papírban	77
Osztrák járadék ezüstben	77
Osztrák járadék aranyban	—
1860-iki osztrák államsorsjegyek	132
Magyar hitelbank-részvény	314
Osztrák hitelintézet részvény	317
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	559
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	545
Német birodalmi márká	5825
London (3 havi váltókért)	11955
Magy. papír jár.	87½
Magy arany jár.	87½
magyar Osztrák bankrésztvény	1284

A budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzékei.

1881. év január hó 20.

Ára 100 kilogramm Budapest. Buza: Búsági 12 frt. 55 kr. Tiszavidéki 12 frt. 65 kr. 12 frt 90 kr. Pestvidéki 12 fr 40 kr 12 frt 65 kr. Fehér megyei 12 frt 55 kr 12 frt 80 kr. Bácskai — frt. — kr. Magyar rozs 8 frt. 50 kr. 8 fr. 80 kr. Takarmány 7 frt. 20 kr. 7 frt 40 kr. Árpa: 7 frt 30 kr. 10 frt 50 kr. Maláta 7 frt 50 kr. 9 frt 12 kr. Magyar zab: 7 frt 55 frt 95 kr. Búsági 7 frt 05 kr. Tengeri: 7 frt 05 kr. 6 frt 95 kr másnőv 6 frt 75 kr. 6 frt 85 kr. Repce: káposzta búsági — frt — —kr. frt — — frt — —kr. Magyarköles: 5 frt 90 kr. frk kr.

Szokvány: buza tavaszra szállítandó 12 frt 42 kr. 12 frt 40 kr. Buza szept — októberre szállítandó — frt — kr. 12 frt 62 — rozs tavaszra szállítandó 12 frt 35 kr — frt — kr. Tengeri május, — júniusra. 7 frt 35 kr. 7 frt 37 kr. Repce káposzta aug. — szeptemberre szállítandó — frt — kr. — frt — kr. búsági július — júniusra szállítandó — frt — kr. — frt — kr.

Szesz (nyers) 100 liter százalékként 31 — frt 31 frt. ¾

Fáy Serena k. a. ötödik vendégjátékául.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 107 szám. Kolozsvárt, vasárnap 1882. január 22-én.

A CZIGÁNY.

Népszínmű 3 felvonásban

Irta Szigligeti.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos: BÉKÉSY KAROLY.

NYILTÉR.*)

Eskórt

(nyavalytűrés) gyógyít alvilág Dr. Kilián különleges gyógyász Dresdában. (Szászország). Terjedelmes eredménye, (8000) fölött a párisi tudományos társaság nagy arany érmével kitüntetett.

(432) 15—20
*) E rovat alatt megjelenő cikkekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

LEGJOBB és LEGOLCSÓBB

TÜZI FA.

Egy ül száraz tűlgyfa	11 frt — kr.
Egy ül száraz tűlgyfa felvágva.	12 frt 50 kr.
Egy métermázsa vágva	— frt 90 kr.
Egy waggon ugyanazon fa csak	60 frt — kr.
Szállítás 1 ölnél	— frt 80 kr.
Szállítás egy métermázsnál	— frt 10 kr.

Raktárhelyiség: SÉTATÉR-UTCZÁBAN

megrendelhető

BAK LAJOSNÁL

1. szám alatt. Az építések alkalmából ajánlja gőzzel kiszá-
ritott nagy mennyiségben

készletben levő

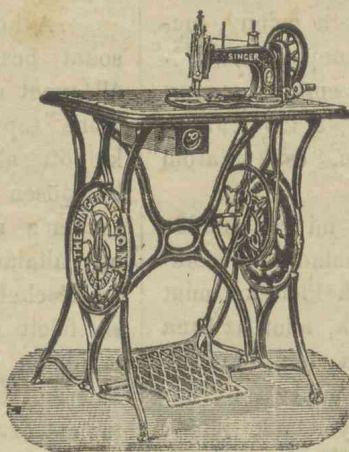
KOCZKAPADLÓIT

Amerikai tűlgy parquette egy □ ül 7 frt.

Koczkás parquette egy □ ül 12 frt.

Ugyan ő nála kaphatók kiszáritott tűlgy, bükk, juhar,
hárs, dió, kőris s másnemű fák jutányos árban.

Megrendeléseket vidékre is a legnagyobb pontos-
sággal teljesít. (240) 67—100

A VILÁG ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB VARRÓGÉPGYÁRA:
THE SINGER MANUFACTURING Co

NEW-YORK

varrógépei rendkívüli munkaképességük, jószáguk s tartósságuk miatt az összes varrógépek közt, mint a legki-
tűnböbeknek bizonyultak be, mi nemcsak több mint három millió vevő és érdek nélküli szakértők által ismertetett el, hanem
még több mint kétszáz legmagasabb érdemű, de kiválóan az évről-évre növekedő forgalom által bizonyították,
mely egyedül az utolsó évben 538,609 varrógépre, tehát minden üzletnapban több mint 1700
darabra emelkedett.

Ezen tények hangosabban szólnak bármily ajánlásnál, s legjobb bizonyítékul szolgálnak az eredeti Singer varrógé-
pek felülmulhatlanságáról.

Csak úgy valódi, ha a gép a bejegyzett védjegyen kívül, a karján a teljes czéget: „The Singer Manu-
facturing Co.” viseli és alant látható „Neidlinger G.” aláírással ellátott jótállási
okmány (Certificate) mellékelve.

NEIDLINGER G. Kolozsvár, 5 — belközép-utca — 5 szám.

The Singer Manuf. Co.
NEW-YORK.

CERTIFICATE

Chief Office New-York, 34 Union Square.

We, the Undersigned, Singer Manufacturing Co. do hereby certify, that the accompanying Sewing
Machine bearing above Number, is constructed in our Manufactory and shipped to our General Agent for Russia,
the North and Middle of Europe, Mr. G. Neidlinger, Hamburg.

We further state, that our Machines can only be had in Russia, the North and Middle of Europe
through Mr. G. Neidlinger or the Agents appointed by him.

The Singer Manufacturing Co., New-York.

General-Agent for Russia, the North and Middle of Europe.

G. NEIDLINGER,

EDWARD CLARK, President.

Philadelphiai nemzetközi kiállítás bizottsági birálata:

Egy kiváló minőségű családi, varrógép melyben a legtöbb észlelőnyos gépészeti találmány van összpontosítva; mely találmányok a különböző részeknek pontos járás-
különböz; szerkezeti egyszerűség; kivélti szilárdság s a munkák kitűnősége s az egész együttes tökéletessége.

GASKORN A. T. vezérigazgató.

HAWLEY J. R. elnök.

ASCHER MAYER titkár.

Az észak-amerikai egyesült államok százasa bizottsága.

Könyv-, mű- és zenemű raktár.

Bárhon és bárki által hirdett bel- és külföldi könyv,
kép, zenemű és folyóirat azonnal gyorsan kapható vagy
megrendelhető a legrövidebb idő alatt.

a plébánia épületben, a piaci templommal szembe.

Zongora és harmonium raktár.

(10)

2—*

2000 bizonyítvány és rendelvény a leghíresebb orvosoktól.

Dr. Popp fogszer

eddigelő a legjobb szer a fogak és száj egészséges fenntartására

Számos bizonyítvány a leg-
kintélyektől külön. első érdem-érmei orvosi te-
bőző kiállításokról.

Harminc éven át jónak bizonyult

Anatherin szájviz.

Dr. POPP J. G.-től es. k. udvari fogorvos
Bécsben, I. Bognergasse 2.

Gyökerező gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szinte a száj-
üreg és a foghús mindennemű betegsége ellen jónak bizonyult öblö-
gető viz az idült torokbajoknál. 1 nagy palack 1 frt 40 kr., 1 közép
1 frt és 1 kisi 50 kr.

Növényi fogpor a rövid használat után a fogakat vakító fehérré teszi a
nélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonként 63 kr.

Anatherin fogpastája üveg szelencékben 1 frt 22 kr-ral, jónak bizonyult
fogtisztító szer.

Illatos fogpastája a szájüreg és a fogak ápolása és fenntartására a leg-
kintűbb szer, darabja 35 kr.

Fog-ólama igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak ön-
ölmozására. Ára dobozonként 2 frt 10 kr.

Popp gyógyszer. növényiszappanya. Előnyös Toilett-szer, foltok, ki-
tűtések, májfoltok, és szélő ellen, a bőrnek tisztán tartására,
a bőr tisztáltsága és fakadéka ellen. Ára 30 kr.

A t. cz. közönség felkérteik világosan Popp csász. k. udvari
fogorvos-féle készítményeket kérni, csak az olyakat fogadni el, me-
lyek saját védjeggyel vannak ellátva.

Kolozsvártt Wolff János, Dr. Hincz Gy., Bíró János, Valentini A. Széki
Miklós gyógyszerészeknél, Dietrich Sámuel, Csapó Sándor és Demeter József ke-
reskedésében, Tordán Trajanovits E. gyógyszerésznél és Török Albert ke-
reskedésében. Tekébe Wagner E. gyógyszer., B. Hunyadon; Fay V. gyógyszer.,
Szamosújvártt: Placintár G. és fia gyógyszerész., Szász-Régenben:
Schaaser S. és Czoppelt F. gyógyszer. M. Laposon: Breuer O. Deesen: Roth
P. gyógyszerészeknél. Besztercén: Fleischer Rudolf és B. Zinec kereskedők.
nél. Gy. Szent-Miklóson Eranoz B. gyógyszer. Radnán: F. Daichent-
Bethlenben: Szentgyörgyi M. Borgó-Prundon: Vachsman A. Zila-
hon: Ungar G. és Weisz R. gyógyszerészeknél. Maros-Vásárhelytt: Hut-
fesz K. keresk., Binder K., Jenei K. gyógyszer. Lechnitz: Scheint F. gyógyszer.
Gyergyó-Ditrőba: Szathmári S. gyógyszerésznél. Sz. Udvarhelytt:
Konez A. gyógyszerésznél és Erdély összes gy. és illatszertáiraiban.

Kávé, rum és tea!

Miután a n. é. közönség némely külföldi árjegyzékek
által, melyek az olvasót látszólagos olcsó árak miatt akár-
hányszor megrendelésre ösztönzik, de a küldemény rende-
sen a kívánalmaknak nem felelve meg, — tévutra vezet-
tetik, indittatva érzem magamat helybeli kávé nagy raktá-
romból néhány igen kedvelt faj kávéat ajánlani, melyek az
említett külföldről ajánlott kávékat úgy olcsóságra, mint
finom, tiszta ízükre nézt fölülmulják. — Ajánlom tehát e
kedvező alkalmat a n. é. helybeli és vidéki fogyasztó kö-
zönség szükségletének fedezésére fölhasználni, engem az ed-
digi nagyművi kegyes pártfogásával szerencsétlenné.

Kávé-árjegyzék:

(Az árak 5 kilo vételnél készfűzetés mellett értetnek.)

Kávé Portorico legfinomabb	kilo	1.48.
Kávé gyöngyPortorico	"	1.56.
Kávé Ceylon finom	"	1.60
Kávé arany Jáva legfinomabb	"	1.70.
Kávé Mocca arabiai válogatott	"	1.80.
Kávé Ceylon igen finom nagyszemű	"	1.70.
Kávé Ceylon gyöngy, legfinomabb	"	1.80.
Kávé Jamaica nagyszemű különös	"	1.85.

Minta-csomagok 5 kilójával, minden fajtaból egy-egy
kilo, fenti árak mellett kiszolgáltatnak.

Vidékre 5 kilos postacsomagokban kilonként 6 kr.-jczár
áremeléssel bárhova bérmentesen és ingyen pakolással kül-
detnek, (475) 12—*

Rum és tea:

Rum Cuba magas fokú 1 liter	60 kr.
Rum Jamaica finom 1 liter	80 kr.
Rum Jamaica valódi 1 liter	1.60 kr.
Tum Ananas legfinomabb 1 liter	2.— kr.
Tea Congo fekete, finom	kilo 2.80 kr.
Tea Souchong legfinomabb	" 4.— kr.
Tea Melange legfinomabb	" 6.— kr.
Tea Pecco virág, kitűnő	" 6.50 kr.
Tea Orange flowers, különös finom	" 8.— kr.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kéri alázatos
tisztelettel

Gergely Ferencz,

gyarmatár kereskedő a „Török”-ház tőltő 20. szám.

Főüzlet és központi iroda: IV. váci-utca, „Peking városához”
Pékok: VII. ker. király-utca 17. sz.,
a „Moszkva városához.”

IV. kerület, kigyó-tér,
„A theanövényhez.”

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. cs. kir. és a magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük Budapestén
Ajánlja a téli évadra dúsán fölserelt raktárból közvetlenül importált

Chinai Theát

(legújabb 1881/82 diki termés.)

Különösen:

	1/2 kilója	2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Congo, legfinomabb		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Souchong		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Orosz családi thea		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Fekete orosz karaván thea		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Fekete karaván virágos thea		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Pecco, virágos thea, legfinomabb		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Orosz karaván virágos thea		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Udvari thea-vegíték		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Victoria thea-vegíték		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Király thea-vegíték		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Moszkvai thea-vegíték		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Császár thea-vegíték		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—
Mandarin thea-vegíték		2.—	3.—	4.—	5.—	6.—	7.—	8.—	9.—	10.—	11.—	12.—

Ugyanezen fajták csomagokban és díszes chinai szelencékben is
kap hatók.

Jamaika-Rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1. sz. nagy üveg barna (1/2 pint)	2 frt 20 kr.
1. " közép " (1/2 pint)	1 frt 10 kr.
1. " kis " (1/2 pint)	1 frt 56 kr.
2. " nagy " (1/2 pint)	1 frt 50 kr.
2. " közép " (1/2 pint)	1 frt 75 kr.
3. " kis " (1/2 pint)	1 frt 40 kr.
3. " nagy " (1/2 pint)	1 frt 20 kr.
3. " közép " (1/2 pint)	1 frt 60 kr.
4. " kis " (1/2 pint)	1 frt 30 kr.
4. " nagy " (1/2 pint)	1 frt 50 kr.
5. " nagy " (1/2 pint)	1 frt 20 kr.

Brazíliai-Rum.

Biróilag deponált védjeggyel.

1 nagy butéla üvegüstül (1 pint) 1 frt — kr.
1 kis (1/2 pint) — frt 53 kr.
Mindennemű külföldi likörök, pezsgők, sherry, francia borok, csokoládé
ang. theasütemény, minden alakú és nagyságu theas-odények.
A legesekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesítetnek. Ke-
reskedőknek megfelelő engedmény. (449) 8—10

Ezen általános ismert, Lee Vilmos által fel-
talált gyógyszer, a legjobb eredménnyel használható,
minden külső vagy belső gyulladás, fej-, fül- és
fogfájás ellen, megsebesülések vagy nyitott sebek,
égési sebek, rákgyulladás, bennulás és szem-
gyulladás ellen, fogtisztítás, bedörzsölésre s a t.
Ezen sós-borszesz, földrésznél és Anglia legna-
gyobb tekintélyei által, mint biztosan és jól ható
gyógyszer kinevezetik és valódisága következtében
legnagyobb joggal, mint sikeres gyógyszer — mely
fölsőtt, 16 év lefolyása óta, számtalan köszönő levéllel
bírnak — mindenkinek ajánlható.
Gyakran előkerülő utánzások kikerülése végett,
a t. cz. közönséget, biróilag letételezett vezéralagunk
és védjegyükre figyelmeztetjük.

Egy nagy üvegnek ára 60 kr.

Ismételődő jelentékeny kedvezménynek örvendőnek.

Használati utasítás minden üveghez ingyen mellékelve.

Bizományi raktárak átengedtetnek és hírlapban közöltetnek.

Dietrich és Gottschlig,

oszt. csász. és magy. kir. udvari szállítók.